

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

Список використаних джерел:

1. Індекс сприйняття корупції–2022. URL: <https://cpi.ti-ukraine.org>
2. Корупційні ризики останніх реформ у судовій системі України. Програма реформування сектору юстиції «Нове правосуддя» («Новеправосуддя»). 2017. 50 с. URL: https://newjustice.org.ua/wp-content/uploads/2018/02/NJ_Judicial_Corruption_Risks_Report_2017_UKR-1.pdf
3. Скромний Я. І. Особливості протидії корупції в судовій системі України. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*. 2020. № 27. С. 184–188.
4. Сьогодні 25 років Конституції України. *Армія INFORM*. URL: <https://armyinform.com.ua/2021/06/28/sogodni-25-rokiv-konstytucziyi-ukrayiny/#:~:text=На%20думку%20багатьох%20експертів%2С%20зокрема,якими%20громадяни%20України%20сповна%>

Ключові слова: суд, судова влада, суддя, корупція, індекс сприйняття корупції.

Key words: court, judiciary, judge, corruption, corruption perception index.

КУБАЄНКО АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури,
кандидат юридичних наук, доцент*

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ: ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Сучасне суспільство переживає новий етап соціальних, інституційних та конституційно-правових змін, які потребують перегляду політики та розробки нових підходів до управління. Особливо важливою є оптимізація державного управління у сфері правоохорони, включаючи підвищення якості інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронних органів. Ефективність заходів, що приймаються цими органами для протидії злочинності та забезпечення публічного порядку, залежить від ефективної організації та функціонування цієї системи.

Це викликає підвищену увагу до правоохоронних органів в Стратегії забезпечення державної безпеки як одного з ключових національних пріоритетів, і вимагає підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів, включаючи підвищення якості функціонування системи моніторингу правозастосування [1].

Зростаюча кількість та складність кримінальних правопорушень, разом зі зростаючим рівнем вимог населення до якості та ефективності роботи правоохоронних органів, підкреслює актуальність проблеми інформаційно-аналітичного забезпечення оцінки ефективності діяльності цих органів. Оцінка ефективності діяльності правоохоронних органів є важливою складовою забезпечення національної безпеки

та захисту прав і свобод громадян, і вона є нагальною на сьогодні і в майбутньому.

Незважаючи на значний прогрес у розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення, оцінка діяльності правоохоронних органів все ще залишається актуальним завданням. Це пов'язано зі складністю та множинністю факторів, які впливають на їх ефективність і які не завжди можуть бути точно та об'єктивно оцінені. Крім того, недостатня доступність та якість даних можуть ускладнити збір та аналіз інформації про діяльність правоохоронних органів.

Для розв'язання цих проблем необхідно розробляти та впроваджувати спеціалізовані методики та підходи до оцінки ефективності діяльності правоохоронних органів. Розвиток інформаційно-аналітичного забезпечення для оцінки їх роботи є важливим напрямком досліджень, що потребує подальшої уваги та зусиль від науковців та практиків.

В наукових дослідженнях розглядається питання щодо інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності, запропонованого С. А. Шепетьком з метою отримання надійних даних для прийняття управлінських рішень щодо боротьби з організованою злочинністю, включаючи моніторинг та узагальнення стану цієї проблеми. Запропоновано створення єдиної інтегрованої інформаційно-аналітичної системи, яка забезпечуватиме оперативно-службову діяльність Національної поліції України та визначено порядок доступу та користування нею іншими суб'єктами, які займаються боротьбою з організованою злочинністю [2, с. 105].

В. Ю. Терехов підкреслює, що аналітичні дослідження та інформаційно-аналітична діяльність є новітнім напрямком в діяльності правоохоронних органів і що їх застосування не обмежується лише прийняттям управлінських рішень. Результати аналітичних досліджень мають важливе значення для оцінювання законності, прогнозування криміногенності та пошуку злочинців та знарядь вчинення кримінальних правопорушень [3, с. 103].

Для дослідження закономірностей певних явищ необхідна емпірична база, тобто інформація про досліджувані явища. В оцінці та вимірюванні ефективності функціонування правоохоронних органів, емпірична база є широкою і містить три ключові блоки: інформаційно-статистичний, інформаційно-правовий та інформаційно-науковий.

Інформаційно-статистичний блок є важливою складовою інформаційно-аналітичного забезпечення для оцінки ефективності діяльності правоохоронних органів. Він містить інформацію про різні аспекти діяльності правоохоронних органів, яка дає можливість провести аналіз та оцінку їх роботи.

Інформаційно-статистичний блок включає дані статистики та відомості про результати оперативно-службової діяльності правоохоронних органів. Для вирішення практичних організаційно-управлінських задач особливо важлива кримінально-статистична інформація, на основі якої ведеться кримінальна статистика. Ця інформація фіксує за допомогою документів статистичного обліку прояви злочинності на певних територіях та за певний період

часу. Кримінально-статистична інформація має свої особливості, які необхідно враховувати при проведенні дослідницької та аналітичної роботи.

Інформаційно-статистичний блок включає різні компоненти, зокрема систему збору та обробки статистичної інформації про злочинність та рівень розкриття кримінальних правопорушень, базу даних про кадри правоохоронних органів, систему моніторингу та аналізу громадської думки щодо роботи правоохоронних органів, інформаційні системи для аналізу ефективності різних методів боротьби зі злочинністю, моделі та алгоритми аналізу даних для прогнозування розвитку злочинності та визначення найбільш ефективних методів боротьби з нею, а також систему моніторингу та аналізу роботи правоохоронних органів в реальному часі, що дозволяє оперативно реагувати на зміни в ситуації та коригувати стратегію діяльності органів правопорядку.

Інформаційно-правовий блок є складовою інформаційно-аналітичного забезпечення оцінки ефективності діяльності правоохоронних органів. Цей блок містить інформацію про законодавчу базу та правові аспекти роботи правоохоронних органів, що дозволяє оцінити їх дії в контексті вимог законодавства та міжнародних стандартів. Він може включати базу даних про законодавство, аналіз правових аспектів діяльності правоохоронних органів, систему моніторингу та аналізу виконання правових норм та процедур, систему забезпечення доступу до інформації про правозастосування та моделі аналізу даних. Це все допомагає оцінити ефективність діяльності правоохоронних органів у відповідності до вимог законодавства та міжнародних стандартів.

Блок інформаційно-наукового інформаційно-аналітичного забезпечення для оцінки ефективності діяльності правоохоронних органів передбачає проведення різноманітних наукових досліджень, аналізів та експертиз, пов'язаних з діяльністю цих органів. В рамках цього блоку проводяться такі дії, як аналіз законодавства з метою вдосконалення діяльності правоохоронних органів, вивчення досвіду роботи правоохоронних органів в інших країнах для запозичення найкращих практик, дослідження питань ефективності застосування різних методів та засобів правоохоронної діяльності, включаючи профілактику злочинності, розслідування та дізнання кримінальних правопорушень, забезпечення публічного порядку та безпеки, вивчення та аналіз показників діяльності правоохоронних органів з метою виявлення тенденцій та проблем, підготовка рекомендацій щодо вдосконалення діяльності цих органів та розробка нових методик та підходів до їх діяльності з метою модернізації та підвищення ефективності.

Отже, для покращення аналітичного забезпечення оцінки та вимірювання ефективності діяльності правоохоронних органів необхідно впровадження новітніх технологій та методів аналізу, таких як штучний інтелект та машинне навчання для збору та обробки великих обсягів даних. Також потрібно покращити систему звітності та контролю за діяльністю правоохоронних органів. Важливим є розробка єдиного стандарту оцінки ефективності роботи правоохоронних

органів, який враховуватиме не лише кількісні показники, але й якість роботи органів, їх взаємодію з громадою та рівень довіри до них.

У цьому контексті важливість пропозицій І. М. Охріменка є незаперечною. Автор правильно підкреслює, що планування управління якістю надання правоохоронних послуг має включати: ідентифікацію ключових заходів в кожному процесі, які мають вирішальний вплив на забезпечення певної правоохоронної послуги; аналіз цих ключових заходів для визначення тих характеристик, їх вимірювання та контроль, які забезпечують якість діяльності правоохоронних органів; розробку методів для оцінки обраних даних та результатів; впровадження засобів діагностики та контролю за конкретними показниками, а також забезпечення відповідного нагляду в цій галузі та інше [4, с. 142].

Аналіз великої кількості інформації для виявлення проблем та напрямків у роботі правоохоронних органів, встановлення причинно-наслідкових зв'язків та розроблення рекомендацій щодо поліпшення їх діяльності є аналітичною складовою оцінки ефективності діяльності правоохоронних органів. Ця складова є дуже важливою для забезпечення ефективної роботи правоохоронних органів та підвищення довіри громадян до них. Аналіз може бути використаний як для внутрішньої, так і для зовнішньої оцінки роботи органів правопорядку. Внутрішня оцінка діяльності дозволить органам правопорядку вдосконалити свою роботу та покращувати взаємодію між підрозділами, а зовнішня оцінка діяльності дозволяє збільшити довіру громадян до правоохоронних органів та підвищити їх авторитет у суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки»: Указ Президента України від 16.02.2022 № 56/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022> (дата звернення: 07.05.2023).
2. Шепетько С. А. Міжвідомче інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів, які здійснюють боротьбу з організованою злочинністю. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2017. Вип. 43. Т. 2. С. 102–105.
3. Терехов В. Ю. Питання інформаційно-аналітичних досліджень у сфері правоохоронної діяльності. *Актуальні проблеми правознавства*. 2021. № 3 (27). С. 103–109.
4. Охріменко І. Оцінка ефективності діяльності органів і підрозділів Національної поліції України: погляд на проблему. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 11. С. 139–144.

Ключові слова: правоохоронна діяльність, правоохоронні органи, інформаційно-аналітичне забезпечення, ефективність та результативність правоохоронної діяльності.

Key words: law enforcement activities, law enforcement agencies, information-analytical support, effectiveness and efficiency of law enforcement activities.

Кісліцина Ірина Олександрівна До питання про роботу САП у період воєнного стану	128
Ковальчук Інна Сергіївна Особливості реалізації правозахисної діяльності органів прокуратури в умовах воєнного стану.	130
Кравченко Марина Олександрівна До питання корупційних правопорушень у судовій гілці влади	132
Кубаєнко Андрій Володимирович Ефективність діяльності правоохоронних органів: оцінка та аналіз за допомогою інформаційно-аналітичних засобів	134
Свида Олексій Георгійович Перспективи вдосконалення статусу Вищого антикорупційного суду.	138
Храпенко Олена Олегівна Адвокат і новітні технології	140
Чекмарьова Лариса Юріївна Підготовка клієнта до судового засідання: психолого-правовий аспект.	142
Курганський Олександр Валерійович Окремі аспекти кадрової роботи в органах прокуратури	146
Нестерчук Лілія Петрівна, Лисенко Ангеліна Володимирівна Щодо проблематики поняття недержавної правоохоронної діяльності	149
Зубрицький Олександр Олександрович Проблемні питання запровадження функціонування реєстру дисциплінарних проваджень щодо адвокатів	151
Kondrych Vasyl Criteria for prospective candidates seeking the position of judge in the Supreme anti-corruption court	154
Орленко Артем Ігорович Про визначення поняття адміністративного суду в національній правовій доктрині	157
Чорний Максим Михайлович Окремі питання організації прокурорського нагляду при розслідуванні кримінальних правопорушень слідчими Державного бюро розслідувань	159
Щербатий Роман Романович Щодо проблеми кадрового дефіциту в системі судоустрою України	162